

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА, СПОРТ ТА ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ

Збірник наукових праць

ВІННИЦЯ - 2015

УДК 769/799(06)

ББК 75я5

Ф50

Фізична культура, спорт та здоров'я нації: збірник наукових праць. Випуск 19 (Том 2)/Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського: головний редактор В.М. Костюкевич. - Вінниця: ТОВ «Планер», 2015- 769 с.

ISSN 2071-5285

Редакційна колегія

Головний редактор: доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор В.М. Костюкевич.

Відповідальний секретар: кандидат педагогічних наук, доцент П. С. Данчук.

Члени редакційної колегії:

Ахметов Р.Ф.	доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор
Борисова О.А.	доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор
Врублевський С.П.	доктор педагогічних наук, професор (Білорусь)
Драчук Л.І.	кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
Дяченко А.Ю.	доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор
Єдинак Г.А.	доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор
Куц О.С.	доктор педагогічних наук, професор
Лизогуб В.С.	доктор біологічних наук, професор
Пшибильський В.	доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор (Польща)
Федотова О.В.	доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник (Росія)
Фурман Ю.М.	доктор біологічних наук, професор
Цьось А.В.	доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор
Шамардін В.М.	доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор
Шахов В.І.	доктор педагогічних наук, професор
Яковлів В.Л.	кандидат педагогічних наук, доцент

**Збірник рекомендовано до друку вченою радою
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
протокол № 13 від 27.05.2015 р.**

**Збірник затверджено ВАК України як фахове видання у
галузі фізичного виховання і спорту:
постанова президії ВАК України
від 10.02.2010р. №1-05/1**

У збірнику наукових праць з галузі фізичної культури і спорту висвітлюється теоретичні й прикладні аспекти фізичного виховання і спорту різних груп населення, медико-біологічні проблеми фізичного виховання та фізичної реабілітації, розкриваються закономірності спортивного тренування.

Ресстраційний № KB 8415
від 06.03.2008 р.

© Вінницький державний педагогічний
університет імені Михайла Коцюбинського

За достовірність інформації відповідальність несуть автори статей.

Оксана Солодка Взаємозв'язок біомеханічних характеристик техніки поштовху штанги кваліфікованих важкоатлеток її групи вагових категорій з результативністю під час змагальної діяльності	376
Вадим Стасюк Показники підготовленості кваліфікованих гравців студентських футбольних команд	381
Алла Судима, Юрій Фурман Характеристика показників системи зовнішнього дихання кваліфікованих хокеїстів на траві.....	387
Сушко Руслана, Аль-Фартусси Мустафа Аассаф Оценка зффективности функціонального забезпечення спеціальної виносливости во взаимосвязи с технико-тактической подготовленностью баскетболистов	391
Валерія Тищенко Контроль ефективності тренувальних навантажень кваліфікованих гандболістів.....	399
Аліна Улан Особливості змагальної діяльності у фехтуванні на різних видах зброї.....	404
Халаф Садек Древел Специфические особенности реализации периодизации спортивной тренировки футболистов в условиях Ирака	408
Ольга Ханюкова, Ярослав Малойван, Анелія Мицак Сучасні тенденції розвитку функціональних можливостей волейболістів 13-14 років.....	414
Ольга Холодова Використання моделей змагальної діяльності кваліфікованих спортсменів, які спеціалізуються у шорт-треку для удосконалення тренувального процесу в шорт-треку	418
Дмитро Цись, Наталія Цись, Роман Луценко Динаміка показників технічної підготовленості баскетболісток студентської команди в підготовчому періоді річного макроциклу	425
Александра Цыганок Мониторинг физической подготовленности юных гандболисток на этапах многолетнего тренировочного процесса.....	431
Людмила Цюкало, Наталія Хлус Вивчення мотивації та формування позитивного ставлення студенток виз гуманітарного профілю до занять фізичною культурою і спортом.....	436
Євген Чайковський, Андрій Іванов Вдосконалення спеціальної фізичної підготовленості висококваліфікованих танцюристів	440
Олена Черненко, Катерина Черненко, Андрій Черненко Особливості розвитку координаційних здібностей легкоатлетів, які спеціалізуються у бігу на середні дистанції	448
Віктор Шаверський Інформативність та надійність тестів спеціальної фізичної підготовленості кваліфікованих стрибунів у висоту з розбігу	452

III. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

юних легкоатлетів, які спеціалізуються в бігу на середні дистанції, визначальне значення має положення рівноваги, яке забезпечує стійкість спортсмена в процесі бігу по дистанції. Досліджено 46 легкоатлетів 13-15 років. Проведене дослідження дозволяє констатувати, що впровадження в тренувальний процес юних легкоатлетів 13-15 років, які спеціалізуються в бігу на середні дистанції 800 та 1500 м, вправ на розвиток специфічних координаційних здібностей дозволяє істотно знизити кількість зіткнень і падінь в процесі бігу по дистанції і тим самим забезпечує досягнення високих спортивних результатів. Встановлено, що перерозподіл годин, відведених на розвиток координаційних здібностей юних легкоатлетів та впровадження експериментальної програми розвитку координаційних здібностей сприяли статистично вірогідній перевазі результатів спортсменів експериментальної групи.

Ключові слова: координаційні здібності, легкоатлети, 13-15 років, біг на середні дистанції, тестування.

ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ КООРДИНАЦИОННЫХ СПОСОБНОСТЕЙ ЛЕГКОАТЛЕТОВ, СПЕЦИАЛИЗИРУЮЩИХСЯ В БЕГА НА СРЕДНИЕ ДИСТАНЦИИ

Елена Черненко, Екатерина Черненко, Андрей Черненко

*Запорожский национальный университет Запорожский
национальный технический университет*

Установлено, что среди разнообразия разных видов проявления координации способностей для юных легкоатлетов, специализирующихся в беге на средние дистанции определяющим является сохранение равновесия, которое обеспечивает устойчивость спортсмена в процессе бега по дистанции. Обследовано 46 легкоатлетов 13-15 лет. Проведенное исследование позволяет констатировать, что внедрение в тренировочный процесс юных легкоатлетов 13-15 лет специализирующихся в беге на средние дистанции 800 и 1500 м, упражнения на развитие специфических координационных способностей позволяет существенно снизить количество столкновений и падений в процессе бега по дистанции и тем самым обеспечивает достижение высоких спортивных результатов. Установлено, что перераспределение часов, отведенных на развитие координационных способностей юных легкоатлетов и внедрение экспериментальной программы развития координационных способностей способствовали статистически достоверному преимуществу результатов спортсменов экспериментальной группы.

Ключевые слова: координационные способности, легкоатлеты, 13-15 лет, бег на середине дистанции, тестирование.

ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ КООРДИНАЦИОННЫХ СПОСОБНОСТЕЙ ЛЕГКОАТЛЕТОВ, СПЕЦИАЛИЗИРУЮЩИХСЯ В БЕГА НА СРЕДНИЕ ДИСТАНЦИИ

Елена Черненко, Екатерина Черненко, Андрей Черненко

*Запорожский национальный университет,
Запорожский национальный технический университет*

It is set that among the variety of different types of coordinating capabilities display for young athletes, specializing at run on midranges, determining is the maintenance of equilibrium which provides stability of sportsman in the process of run on distance. 46 athletes at the age of 13-15 years were expected. The conducted investigation allows to state that the introduction in the training process of young athletes 13-15 years, specializing at run on 800 m and 1500 m midranges, of exercise on development of specific coordinating capabilities allows substantially to reduce the amount of collisions and falling in the process of run on distance and by the same provides the achievement of high sporting results. It is set that redistribution of time, taken on development of coordinating capabilities of young athletes and introduction of the experimental program of development of coordinating capabilities promoted statistically to reliable advantage of results of sportsmen in experimental group.

Key words: coordinating capabilities, athletes, 13-15 years, run on midranges, testing.

ІФОРМАТИВНІСТЬ ТА НАДІЙНІСТЬ ТЕСТІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ КВАЛІФІКОВАНИХ СТИБУНІВ У ВИСОТУ З РОЗБИГУ

Віктор Шаверський

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Постановка проблеми. Ефективне функціонування системи управління

III. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

неможливе без інформації про стан системи, якою управляють: без здійснення передачі цієї інформації до місця її переробки з метою вдосконалення команд управління; реалізації команд управління, контролю за їх ефективністю, характерних для спортивної діяльності.

При управлінні такою складною динамічною системою, як багаторічна спортивна підготовка, де як керуюча підсистема виступає тренер, а керована – спортсмен, необхідно враховувати всі основні закономірності управління. Різні, часто мінливі стани спортсмена під впливом найрізноманітніших факторів, повинні постійно враховуватися шляхом внесення поправок до програми тренування. Ці завдання вирішуються на основі використання тестів спеціальної фізичної та технічної підготовленості, завдяки яким керуюча система повинна отримувати інформацію про ефект, що досягається тією чи іншою дією тренера.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасний навчально-тренувальний процес кваліфікованих стрибунів у висоту з розбігу має складну структуру взаємопов'язаних компонентів, які спрямовані на вдосконалення спеціальної фізичної підготовленості, технічної майстерності, виховання вольових якостей [1-3. 6. 8].

Найбільшу ефективність процесу спортивного тренування забезпечує спрямований розвиток спеціальних фізичних якостей і вдосконалення рухових дій (спортсменів на різних етапах підготовки [2, 3, 6. 8].

З метою контролю за навчально-тренувальним процесом фахівцями активно ведеться пошук найбільш інформативних і надійних тестів, визначаються основні параметри техніки та спеціальних фізичних якостей для певних етапів спортивної підготовки [1-3. 5-7].

Зв'язок роботи з науковими темами. Наукове дослідження проводилося згідно тематичного плану науково-дослідної роботи Житомирського державного університету імені Івана Франка та згідно теми 2.3.5.1л «Удосконалення теоретико-методичних основ управління системою підготовки спортсменів швидкісно-силових видів спорту», Зведеного плану науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2006—2010 рр. Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту. Номер держреєстрації: 0108V008210.

Мета дослідження – дослідити найбільш інформативні та надійні тести спеціальної фізичної підготовленості кваліфікованих стрибунів у висоту з розбігу та зв'язати їх зв'язок зі спортивним результатом.

Мета та організація досліджень. Проведений аналіз інформативності великої кількості тестів спеціальної фізичної підготовленості спортсменів показав, що всі вони є важливими характеристиками, які в сукупності й визначають спортивний результат. Разом з тим, серед цієї кількості тестів необхідно було визначити найбільш інформативні та надійні тести. Для цього був використаний факторний аналіз, тому що основною метою факторного аналізу є виділення найбільш інформативних і значущих параметрів з деякої певної сукупності випадкових параметрів.

На відміну від більшості відомих праць, у цій роботі факторний аналіз розглядається з позицій аналізу орієнтації та розмірів багатомірного кореляційного еліпсоїда повного вектора спеціальних фізичних параметрів [2].

Результати досліджень та їх обговорення. Для виконання цієї частини роботи проведено анкетування провідних тренерів України. З'ясувалося, що 35% тренерів вважають недоцільним використання існуючих тестів зі спеціальної фізичної підготовленості стрибунів у висоту з розбігу через низький рівень інформативності отриманих даних і недостовірний взаємозв'язок зі спортивним результатом. Близько 32% - висловили думку, що часте застосування тестування призводить до того, що саме воно стає засобом підготовки і при цьому втрачається цінність самого

III. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

призначення тестування, до того ж часте застосування тестів є, на їхню думку, інструментом швидкого входження у стан спортивної форми. 90% тренерів вважають, що необхідно здійснювати суто індивідуальний підхід до оцінки спеціальної фізичної підготовленості спортсменів, а критерії, відповідно, повніші бути специфічні та притаманні тільки цим спортсменам. Усі 100% респондентів хотіли б мати у своєму розпорядженні об'єктивні методики, які б дозволили з найменшими витратами часу діагностувати спеціальну фізичну підготовленість своїх учнів.

Установлено, що однією з невирішених проблем педагогічного контролю є відсутність технології проведення тестування, стандартизації аналізу отриманих результатів, а наявність великої кількості тестів, які застосовуються на різних етапах у тренувальному процесі стрибунів у висоту з розбігу, не відповідає вимогам надійності й інформативності, що не дає змоги здійснити точне прогнозування результативності та вносити необхідні корективи у процес підготовки.

Використовувані методи оцінки стану готовності спортсменів не дозволяють, з урахуванням специфіки основної змагальної вправи, застосовувати їх як об'єктивні критерії на різних етапах підготовки. У той же час тенденція до інтенсифікації тренувального процесу, акцент у роботі тренерів на досягнення спортсменом запланованого рівня підготовки припускає оптимізацію системи управління тренувальним процесом, яка здійснюється за допомогою систематичного контролю прогнозування, з використанням комплексу інформативних і надійних тестів, які адекватно відображають специфіку рухової діяльності спортсмена, а також корекцію тренувальних програм.

Наші дослідження засвідчили, що велика кількість тестів, які застосовуються різних етапах багаторічного тренувального процесу, не відповідає вимогам надійності й інформативності.

Отже, нам не вдалося встановити ступінь надійності для тесту Купера (12-хвилинний біг по доріжці стадіону), тому що його застосовують лише окремі спортсмени і тільки одноразово, у першій половині жовтня: до того ж тест виявився для стрибунів неспецифічним. Не вдалося встановити ступінь надійності й для таких тестів, як ривок штанги, кидки ядра 4 кг двома руками знизу, десятикратний стрибок із місця з ноги на ногу та багато інших.

Визначення ступеня надійності деяких спринтерських вправ високої інтенсивності (біг 60 м, 80 м, 100 м) також викликало труднощі, що пояснюється негативним до них ставленням із боку спортсменів у зв'язку зі значними зусиллями на мобілізацію при спрямованості показати високі результати. Аналогічну ситуацію ми спостерігали і стосовно деяких стрибкових і силових моторних завдань.

Так, зокрема, у фахівців існує думка, що можна стрибнути вище, якщо у вправі «присідання-вставання зі штангою на плечах» показати якнайкращий результат. Однак атлети екстра-класу, що підвищували своє особисте досягнення в даній вправі-тесті, не показували високих результатів у стрибках. Мало того, ціла плеяда талановитих стрибунів у висоту змушена була залишити й зараз залишає спорт через травми колін які виникали й виникають при виконанні цієї вправи. Наші дослідження виявили, що прямого зв'язку між досягненнями в цій вправі та змагальними результатами немає. І все-таки надмірний акцент на розвиток силових якостей зіграв свою негативну роль. І сьогодні ми втрачаємо велику кількість перспективних стрибунів, які використовують цей тест.

З великої кількості контрольних тестів ми відібрали ті, які мають найбільший зв'язок зі спортивним результатом на різних етапах багаторічної підготовки й науково обгрунтовані з теоретичної та практичної точки зору (коефіцієнт кореляції від $r = 0,462$ до $r = 0,964$ відповідно): біг 30 м з високого старту; швидкість спринтерського бігу (10

III. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

з ходу); стрибок угору з місця з двох ніг; стрибок у довжину з місця з двох ніг; потрійний стрибок з ноги на ногу з місця; стрибок угору, стоячи на поштовховій нозі за рахунок маху іншої ноги; стрибок угору з трьох кроків розбігу (табл. 1). Динаміка розвитку цих параметрів у спортсменів 17 років (абсолютні величини) наведена в табл. 2

Таблиця 1

Взаємозв'язок найзначущіших тестів спеціальної фізичної підготовки з результатом у стрибках у висоту (коефіцієнт кореляції)

Показники	Результат у стрибках у висоту, м								
	1,15-1,20	1,30-1,45	1,45-1,55	1,55-1,65	1,65-1,75	1,80-1,90	1,90-1,98	1,98-2,08	2,28-2,41
Біг 30 м з високого старту	0,462	0,473	0,489	0,504	0,625	0,634	0,652	0,673	0,691
Швидкість спринтерського бігу (10 м з ходу)	0,513	0,564	0,573	0,576	0,582	0,641	0,667	0,682	0,715
Стрибок вгору з місця з двох ніг	0,626	0,634	0,658	0,773	0,784	0,595	0,539	0,513	0,504
Стрибок у довжину з місця з двох ніг	0,619	0,622	0,639	0,657	0,561	0,543	0,521	0,503	0,482
Потрійний стрибок з ноги на ногу з місця	0,701	0,710	0,716	0,732	0,606	0,592	0,565	0,525	0,504
Стрибок вгору, стоячи на поштовховій нозі, за рахунок маху другої	0,614	0,627	0,636	0,643	0,675	0,702	0,715	0,721	0,865
Стрибок вгору з трьох кроків розбігу	0,716	0,730	0,743	0,761	0,772	0,823	0,877	0,931	0,964

Примітки: коефіцієнти значущі: $r = 0,410$, $P = 0,05$; МСМК- $r = 0,470$, $P = 0,05$

Аналіз результатів досліджень засвідчує, що високий коефіцієнт кореляції зі стрибком у висоту мають тести швидко-силового характеру (стрибок вгору з місця з двох ніг - $r = 0,626-0,784$; стрибок у довжину з місця з двох ніг - $r = 0,619-0,657$; потрійний стрибок з ноги на ногу з місця - $r = 0,701 - 0,732$), але тільки на рівні від новачків до нормативу II розряду. Зі зростанням кваліфікації коефіцієнт кореляції, який зв'язок із швидко-силовими параметрами, значно зменшується. На рівні від I ряду до майстрів спорту міжнародного класу високий коефіцієнт кореляції виявлений зі швидкісними параметрами (біг на 30 м з високого старту - $r = 0,652-0,691$; біг на 10 м з ходу - $r = 0,667-0,715$) і вправами, які за структурою мають схожість з основною спортивною вправою (стрибок вгору, стоячи на поштовховій нозі, за рахунок маху другої ноги - $r = 0,715-0,865$; стрибок вгору з трьох кроків розбігу - $r = 0,877-0,964$).

Таблиця 2

Показники спеціальної фізичної підготовки і спортивний результат стрибунів у висоту (вік 17 років)

Показники	Порядковий номер спортсменів у групі											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
спортивний результат, м	2,05	1,96	2,05	2,05	1,96	1,93	1,96	2,08	2,00	1,95	2,06	2,05
Біг 30м з високого старту, с	4,14	4,23	4,19	4,17	4,34	4,28	4,28	4,16	4,25	4,26	4,11	4,16
Швидкість спринтерського бігу (10 м з ходу), мс ⁻¹	8,9	8,4	8,7	8,8	8,3	8,4	8,3	8,8	8,4	8,3	8,9	9,0
Стрибок вгору з місця з двох ніг, м	0,78	0,73	0,79	0,78	0,72	0,71	0,74	0,80	0,78	0,74	0,80	0,79
Стрибок у довжину з місця, м	2,86	2,68	2,79	2,82	2,64	2,56	2,63	2,90	2,80	2,61	2,88	2,84
Потрійний стрибок з ноги на ногу з місця, м	9,26	9,07	9,32	9,21	9,01	9,02	9,05	9,35	9,12	9,01	9,30	9,23

ІІІ. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

Стрибок вгору, стоячи на поштовховій нозі, за рахунок маху другої ноги, м	0,64	0,60	0,65	0,63	0,60	0,60	0,61	0,66	0,65	0,62	0,68	0,66
Стрибок вгору з трьох кроків розбігу, м	0,88	0,76	0,89	0,88	0,74	0,72	0,78	0,90	0,82	0,77	0,90	0,89

Висновки

1. При аналізі підготовки стрибунів у висоту з розбігу спостерігається дуже однорідний склад групи у розумінні параметричної близькості спортсменів у групі. Спеціальні фізичні параметри виявляються «квазідетермінованими» з малою дисперсією, - що й зумовлює їхню параметричну близькість. Остання обставина висуває підвищені вимоги до точності спектрального алгебраїчного аналізу кореляційних матриць параметрів ($\epsilon < 10^{-12}$).

2. Спектральний аналіз кореляційних матриць параметрів підтверджує теоретичний висновок про максимальне число найінформативніших параметрів, яке дорівнює 7: біг 30 м з високого старту; швидкість спринтерського бігу (10 м з ходу); стрибок угору з місця з двох ніг; стрибок у довжину з місця з двох ніг; потрійний стрибок з ноги на ногу з місця; стрибок угору, стоячи на поштовховій нозі, за рахунок маху іншої ноги; стрибок угору з трьох кроків розбігу.

3. Включення у блок контролю обмеженої кількості тестів, які адекватно відображають вирішення завдань етапів підготовки, дозволяє з'ясувати, чи досяг спортсмен бажаних кондицій для переходу до наступних програм тренування, тобто відповісти на питання: вирішенні чи ні завдання етапу. Крім того, відібрані тести спеціальної фізичної підготовленості необхідні для подальшої розробки методики прогнозування результативності стрибунів у висоту.

Перспективи подальших досліджень. Проведені дослідження свідчать, про необхідність подальшого визначення найінформативніших тестів спеціальної фізичної підготовленості для всіх швидко-силових видів легкої атлетики.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ахметов Р.Ф. Теоретико-методичні основи управління багаторічною підготовкою стрибунів у висоту високого класу: Монографія / Р.Ф. Ахметов. - Житомир. 2005. — 283 с.
2. Ахметов Р.Ф. Теоретико-методичні основи управління системою багаторічної підготовки спортсменів швидко-силових видів спорту: автореф. дис. на здобуття наук, ступеня д-ра наук з фіз. виховання і спорту / Р.Ф. Ахметов. - К., 2006. - 39 с
3. Бобровник В.І. Рациональна система організації тренувального процесу в стрибках у висоту на етапах максимальної реалізації індивідуальних спроможностей та збереження досягнень / В.І. Бобровник // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. - К., 2002. - № 1. - С. 3-11.
4. Козлова Е.К. Моделирование и контроль соревновательной деятельности квалифицированных спортсменов в прыжках в высоту / Е.К. Козлова // Научный вестник. - 2003. - № 11. - С. 222-228.
5. Кутек Т.Б. Теоретико-методичні основи управління багаторічною підготовкою кваліфікованих спортсменок, які спеціалізуються в легкоатлетичних стрибках: автореф. дис.... д-ра наук з фіз. вих. та спорту / Т.Б. Кутек. - Львів. 2014. — 36 с.
6. Оганджанов А.Л. Управление подготовкой квалифицированных легкоатлетов прыгунов / А.Л. Оганджанов. - М.: Физическая культура, 2005. - 200 с.
7. Платонов В.Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения: учеб. для студентов вузов физ. воспитания и спорта: утв. М-вом образования и науки Украины / В.Н. Платонов. - К: Олимп. л-ра, 2004. - 807 с.
8. Стрижак А.П. Научно-методические основы управления тренировочным процессом

Ш. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

высококвалифицированных легкоатлетов-прыгунов: автореф. дис. ... д-ра пед. наук / А.П. Стрижак. - М., 1992. - 32 с.

АНОТАЦІЇ

ІНФОРМАТИВНІСТЬ ТА НАДІЙНІСТЬ ТЕСТІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ КВАЛІФІКОВАНИХ СТИБУНІВ У ВИСОТУ З РОЗБІГУ

Віктор Шаверський

Житомирський державний університет імені Івана Франка

При управлінні такою складною динамічною системою, як багаторічна спортивна підготовка, де як керуюча підсистема виступає тренер, а керована - спортсмен, необхідно враховувати всі основні закономірності управління. Різні, часто мінливі стани спортсмена під впливом найрізноманітніших факторів повинні постійно враховуватися шляхом внесення поправок до програми тренування. Ці завдання вирішуються на основі використання тестів спеціальної фізичної та технічної підготовленості, завдяки яким керуюча система повинна отримувати інформацію про ефект, що досягається тією чи іншою дією тренера.

У цій статті стояло завдання відібрати інформативні та надійні тести, які характеризують спеціальну фізичну підготовленість кваліфікованих стрибунів у висоту з розбігу.

Ключові слова: інформативність, надійність, управління, тести, параметри, тренування.

ІНФОРМАТИВНОСТЬ И НАДЕЖНОСТЬ ТЕСТЫ СПЕЦИАЛЬНЫЕ ФИЗИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВЛЕННОСТИ КВАЛИФИЦИРОВАННЫХ ПРЫГУН В ВЫСОТУ С РАЗБЕГА

Віктор Шаверський

Житомирский государственный университет имени Ивана Франка

При управлений такой сложной динамической системой, как многолетняя спортивная подготовка, где как управляющая подсистема выступает тренер, а управляемая – спортсмен, необходимо учитывать все основные закономерности управления. Разные, часто непостоянные состояния спортсмена под влиянием разнообразных факторов должны постоянно учитываться путем внесения поправок в программу тренировки. Эти задачи решаются на основе использования тестов специальной физической и технической подготовленности, благодаря которым управляющая система должна получать информацию об эффекте, который достигается тем или иным действием тренера.

В этой статье стояла задача отобрать информативные и надежные тесты, которые характеризуют специальную физическую подготовленность квалифицированных прыгунов в высоту с разбега.

Ключевые слова: информативность, надежность, управление, тесты, параметры, тренировка.

INFORMATIVENESS AND RELIABILITY TESTS SPECIAL PHYSICAL QUALIFIED JUMPERS IN HEIGHT WITH TAKEOFF

Victor Shaversky

Zhytomyr State University named after Ivan Franko

Managing such a complex dynamic system as sports training, with the coach being a leading subsystem and athletes being subordinates, it is necessary to account for all major patterns of management. Different, often changeable conditions of athletes, influenced by the most diverse factors, should always be considered by amending the training program. These tasks are measured by using tests on special physical and technical preparedness, by which the leading subsystem should get information on the effect which is achieved by a particular activity of the coach.

This paper is aimed at selecting informative and reliable tests, which characterize the special physical preparedness of qualified high-jumpers with a running start.

Key-words: informational content, reliability, management, tests, parameters, training